VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Apskričių valstybinėms mokesčių inspekcijoms

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. BALANDŽIO 16 D. NUTARIMO NR. 442 PAKEITIMO

Informuojame, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2026 m. spalio 28 d. nutarimu Nr. 808 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 16 d. nutarimo Nr. 442 „Dėl Pridėtinės vertės mokesčio ir akcizų taikymo prekėms ir paslaugoms, skirtoms diplomatinėms atstovybėms, konsulinėms įstaigoms, tarptautinėms organizacijoms, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos šalių kariuomenių vienetams, Europos Sąjungos valstybių narių ginkluotosioms pajėgoms, Europos Sąjungos institucijoms, įstaigoms, agentūroms ir Europos investicijų bankui“ pakeitimo“ (toliau - Nutarimas) pakeistos taisyklės[1] ir pakeistas jų pavadinimas. Šie pakeitimai **įsigalioja 2026 m. gruodžio 1 d.**

Nuo 2026 m. gruodžio 1 d. galios naujas taisyklių pavadinimas – „Pridėtinės vertės mokesčio ir akcizų taikymo prekėms ir paslaugoms, skirtoms tam tikriems asmenims tarptautinių santykių srityje, taisyklės“ (toliau – Taisyklės).

Taisyklių I skyrius papildytas 1.6^2 papunkčiu (kartu pripažįstant netekusiu galios taisyklių 36 punktą) – nustatyta, kad Taisyklės taip pat taikomos su valstybės gynyba susijusiose ratifikuotose Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ir susitarimuose (toliau – Susitarimai) nurodytiems prekių tiekėjams ir (ar) paslaugų teikėjams, taip pat asmenims, sudariusiems sutartis ar kitokius susitarimus su Susitarimuose nurodytais prekių tiekėjais ir (ar) paslaugų teikėjais arba užsienio valstybės ginkluotosiomis pajėgomis dėl Susitarimuose nurodytos veiklos vykdymo. Taisyklių 1.6^2 papunktyje nurodytų asmenų Lietuvos Respublikoje įsigyjamoms prekėms ir (arba) paslaugoms PVM ir (arba) akcizų lengvatos taikomos tiesiogiai (jeigu būtų pateikiamas Lietuvos kariuomenės vado ar jo įgalioto asmens patvirtintas dokumentas) arba grąžinant PVM ir (arba) akcizus.

Taisyklių I skyrius papildytas 1^1 punktu – nustatyta, kad Taisyklėse reglamentuojama PVM ir akcizų lengvatų taikymo tvarka ir apribojimai užsienio valstybės ginkluotųjų pajėgų nariams, civiliams darbuotojams, lydintiems užsienio valstybės ginkluotąsias pajėgas, ir jų šeimos nariams, kuriems galimybė taikyti PVM ir akcizų lengvatą nustatyta Susitarimuose.

[1] Pridėtinės vertės mokesčio ir akcizų taikymo prekėms ir paslaugoms, skirtoms diplomatinėms atstovybėms, konsulinėms įstaigoms, tarptautinėms organizacijoms, Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos šalių kariuomenių vienetams, Europos Sąjungos valstybių narių ginkluotosioms pajėgoms, Europos Sąjungos institucijoms, įstaigoms, taisyklės.

Taisyklės papildytos 40 punktu ir nustatyta galimybė, kad tais atvejais, kai pagal Susitarimus yra įsteigtas užsienio valstybės ginkluotųjų pajėgų ryšių biuras arba paskirtas už ryšius atsakingas kontaktinis asmuo, atleidimo nuo PVM ir (arba) akcizų sertifikatą prekėms ir (arba) paslaugoms, skirtoms Taisyklių 1.6, 1.6^1 ir 1.6^2 papunkčiuose nurodytiems asmenims, kai prekės ir (arba) paslaugos įsigyjamos kitoje valstybėje narėje, gali patvirtinti šis ryšių biuras arba kontaktinis asmuo, netaikant Taisyklių 37–39 punktuose nustatytos tvarkos.

Taisyklės papildytos II^1 skyriumi – nustatyta, kad PVM ir akcizų lengvatos užsienio valstybės ginkluotųjų pajėgų nariams, lydintiems civiliams darbuotojams ir jų šeimos nariams (t. y. Taisyklių 1^1 punkte nurodytiems asmenims), kai prekės ir paslaugos įsigyjamos jų asmeniniams poreikiams, būtų taikomos analogiškai, kaip jos taikomos užsienio valstybių diplomatinių atstovybių nariams (t. y. taip, kaip nustatyta Taisyklių II skyriuje). Taisyklių 1^1 punkte nurodytų asmenų sąrašus Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) teikia Krašto apsaugos ministerija, o šių sąrašų formą, pateikimo, tikslinimo tvarką ir terminus, suderinęs su VMI, nustato krašto apsaugos ministras. Taip pat nustatyta galimybė paraiškas dėl mokesčių grąžinimo teikti per tarpininką, jeigu VMI pritaria tokiam bendradarbiavimui. Finansų ministerija įgaliota nustatyti detalią PVM ir akcizų lengvatų taikymo tvarką ir šių lengvatų taikymo papildomus apribojimus, atsižvelgiant į Krašto apsaugos ministerijos motyvuotą siūlymą, tarptautinę praktiką ir karinio bendradarbiavimo prioritetus.

Pakeistas Taisyklių priedas: nustatyta, kad Taisyklių 1^1 punkte nurodytiems asmenims PVM (o kartu ir akcizų) lengvatos netaikomos įsigyjant apdorotą tabaką, kaitinamojo tabako produktus ir elektroninių cigarečių skystį, etilo alkoholį, alkoholinius gėrimus (išskyrus atvejus, kai tokios prekės įsigyjamos pagal Susitarimus įsteigtose specializuotose ginkluotųjų pajėgų parduotuvėse), papuošalus, taip pat įsigyjant nekilnojamąjį turtą bei prekes ir (ar) paslaugas, susijusias su nekilnojamojo turto įsigijimu, pardavimu, įrengimu, atnaujinimu, statyba ar griovimu.

Taisyklių 1^1 punkte nurodytiems asmenims PVM lengvata taikoma vienai įsigytai motorinei transporto priemonei per 3 metus, skaičiuojant nuo jos įsigijimo dienos. Jei toks asmuo gyvena kartu su pilnametystės sulaukusiais šeimos nariais, PVM lengvata taikoma ne daugiau kaip dviem motorinėms transporto priemonėms per 3 metus nuo jų įsigijimo dienos.

Pakeistas Nutarimo 2.4 papunktis, kuriuo reglamentuojamas PVM lengvatų taikymas prekėms ir (arba) paslaugoms, kurias įsigyja ir (arba) importuoja Lietuvos Respublikoje įsikūrusios Europos Sąjungos institucijų įsteigtos įstaigos ir (arba) agentūros. Nustatyta, kad PVM grąžinimo tvarką nustato finansų ministras.

Pakeistas Taisyklių 16 punktas – atsisakyta Lietuvoje reziduojančioms užsienio šalių diplomatinėms atstovybėms, konsulinėms įstaigoms, tarptautinėms organizacijoms ar jų atstovybėms nustatyto reikalavimo pateikti prekių ir (arba) paslaugų apmokėjimo patvirtinimo dokumentus teikiant paraiškas dėl sumokėto PVM ir (arba) akcizų grąžinimo ir nustatyta, kad apmokėjimo dokumentai turi būti pateikti tik centriniam mokesčių administratoriui paprašius.

Teisės departamento direktorė Rasa Virvilienė